

CHƯƠNG TRÌNH MÔ ĐUN

(Kèm theo thông tư số: 03/2017TT-BLĐTBXH ngày 01/03/2017
của Bộ trưởng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội)

Tên mô đun: Kế toán ngân hàng

Mã mô đun: MD17

Thời gian thực hiện mô đun: 60 giờ; (Lý thuyết: 30 giờ; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 25 giờ; Kiểm tra: 5 giờ)

I. Vị trí, tính chất của mô đun:

- *Vị trí:* Chương trình mô đun Kế toán ngân hàng 1 là môn học lĩnh vực chuyên môn ngành Tài chính – Ngân hàng, với thời lượng 60 giờ và được bố trí cho sinh viên hệ cao đẳng tại học kỳ III năm học thứ 2, sau khi sinh viên được trang bị kiến thức cơ bản về nguyên lý kế toán.

- *Tính chất:* Mô đun Kế toán ngân hàng 1 cung cấp kiến thức và các kỹ năng hoạch toán kế toán giao dịch cơ bản trong ngân hàng thương mại, giúp sinh viên rèn luyện và nâng cao kỹ năng thực hiện tổ các nghiệp vụ trong hoạt động nghề nghiệp tại các ngân hàng thương mại cũng như các tổ chức tín dụng khác.

II. Mục tiêu mô đun:

- *Về kiến thức:*

+ Trình bày được đặc điểm kinh doanh của các ngân hàng thương mại và các đối tượng của kế toán ngân hàng;

+ Nhắc lại được các nguyên tắc trong hoạt động kế toán;

+ Mô tả được các tài khoản sử dụng trong hệ thống tài khoản và chứng từ sử dụng của kế toán ngân hàng nói chung và kế toán giao dịch nói riêng.

- *Vẽ lại đúng quy trình giao dịch tiền gửi; sơ đồ hạch toán nghiệp vụ tiền gửi, thẻ, thanh toán, ngân quỹ và mua bán ngoại tệ.*

- *Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán của từng nghiệp vụ.*

- *Kỹ năng:*

+ Tính toán chính xác lãi tiền gửi, tiền vay, phí dịch vụ tại ngân hàng thương mại.

+ Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh tại quầy giao dịch: Nghiệp vụ tiền gửi và tài khoản, Nghiệp vụ rút và trả tiền vay, nghiệp vụ thẻ, nghiệp vụ thanh toán, nghiệp vụ ngân quỹ và nghiệp vụ mua bán ngoại tệ.

+ Lập được các chứng từ kế toán và mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi các nghiệp vụ kinh tế phát sinh chủ yếu tại ngân hàng.

- *Năng lực tự chủ và trách nhiệm:*

+ Chấp hành các quy định pháp luật về ngân hàng và các tổ chức tín dụng, chế độ kế toán, chuẩn mực kế toán.

+ Tuân thủ và nghiêm túc thực hiện các công việc được giao rong học tập và làm việc

+ Có khả năng tự chịu trách nhiệm với hành vi, kết quả của cá nhân.

III. Nội dung mô đun:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số TT	Tên các bài trong mô đun	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo	Kiểm tra/thi

				luận, bài tập	
1	Bài mở đầu	1	1		
2	Bài 1: Tổ chức công tác kế toán ngân hàng	3	2	1	
3	Bài 2: Kế toán thu – chi tiền mặt tại quỹ	4	2	2	
4	Bài 3: Kế toán thừa – thiếu tiền mặt tại quỹ	4	2	2	
5	Bài 4: Kế toán nhận và thanh toán tiền gửi	4	2	2	
6	Bài 5: Kế toán chi phí trả lãi tiền gửi	8	4	3	1
7	Bài 6: Kế toán cho vay từng lần	8	4	4	
8	Bài 7: Kế toán cho vay theo hạn mức	4	2	1	1
9	Bài 8: Kế toán xử lý tài sản và lập dự phòng rủi ro cho vay	4	2	2	
10	Bài 9: Kế toán dịch vụ thanh toán	8	4	3	1
11	Bài 10: Kế toán kinh doanh ngoại tệ	8	5	3	
12	Kiểm tra kết thúc mô đun	2			2
	Cộng	60	30	25	5

2. Nội dung chi tiết

Bài 1: Tổ chức công tác kế toán ngân hàng

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày được đặc điểm và đối tượng của kế toán ngân hàng;
- Mô tả được các tài khoản sử dụng trong hệ thống tài khoản;
- Nhắc lại được các nội dung công tác kế toán tại ngân hàng về hình thức kế toán, sổ kế toán và chứng từ sử dụng của kế toán.

2. Nội dung của bài:

- 1.1. Đặc điểm kế toán ngân hàng
 - 1.1.1. Khái niệm kế toán ngân hàng
 - 1.1.2. Đối tượng kế toán ngân hàng
 - 1.1.3. Giới hạn và phạm vi phản ánh của kế toán ngân hàng
 - 1.1.4. Nguyên tắc và chuẩn mực kế toán
- 1.2. Tài khoản và hệ thống tài khoản kế toán ngân hàng
 - 1.2.1. Tài khoản kế toán
 - 1.2.2. Hệ thống tài khoản kế toán
- 1.3. Chứng từ kế toán ngân hàng
 - 1.3.1. Ý nghĩa và phân loại
 - 1.3.2. Lập chứng từ kế toán
 - 1.3.3. Tổ chức luân chuyển chứng từ kế toán ngân hàng
- 1.4. Hình thức kế toán và tổ chức bộ máy kế toán ngân hàng
 - 1.4.1. Hình thức kế toán
 - 1.4.2. Tổ chức bộ máy kế toán

Bài 2: Kế toán thu – chi tiền mặt tại quỹ

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ các trường hợp tăng, giảm tiền mặt chủ yếu tại ngân hàng và nguyên tắc kế toán thu – chi tiền mặt;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán thu – chi tiền mặt;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập được các chứng từ kế toán trong thu – chi tiền mặt;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động thu - chi tiền mặt tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

2.1. Khái quát về nghiệp vụ kế toán tiền mặt tại quỹ

2.2. Phương pháp kế toán thu – chi tiền mặt

2.2.1. Nguyên tắc kế toán

2.2.2. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán

2.3. Phương pháp kế toán thu tiền mặt

2.4. Phương pháp kế toán chi tiền mặt

Bài 3: Kế toán thừa – thiếu tiền mặt tại quỹ**Thời gian: 4 giờ**

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ các trường hợp thừa, thiếu tiền mặt chủ yếu tại ngân hàng;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán thừa – thiếu tiền mặt;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán thừa – thiếu tiền mặt đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

3.1. Các trường hợp thừa – thiếu tiền mặt tại ngân hàng

3.2. Phương pháp kế toán thừa – thiếu tiền mặt

3.2.1. Nguyên tắc kế toán

3.2.2. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán

3.3. Phương pháp kế toán thừa tiền mặt

3.4. Phương pháp kế toán thiếu tiền mặt

3.5. Xử lý kế toán trường hợp đặc biệt

Bài 4: Kế toán nhận và thanh toán tiền gửi**Thời gian: 4 giờ**

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm các loại tiền gửi chủ yếu tại ngân hàng và nguyên tắc kế toán tiền gửi;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán nhận và thanh toán tiền gửi;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán nhận và thanh toán tiền gửi đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

4.1. Các hình thức tiền gửi chủ yếu

4.1.1. Tiền gửi không kỳ hạn

4.1.2. Tiền gửi có kỳ hạn

- 4.1.3. Tiền gửi tiết kiệm
- 4.2. Phương pháp kế toán nhận và thanh toán tiền gửi
 - 4.2.1. Nguyên tắc kế toán
 - 4.2.2. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán
- 4.3. Kế toán nhận tiền gửi
- 4.4. Kế toán thanh toán tiền gửi
- 4.5. Xử lý kế toán trường hợp đặc biệt

Bài 5: Kế toán chi phí trả lãi tiền gửi

Thời gian: 8 giờ

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ các nguyên tắc kế toán trả lãi tiền gửi; tính đúng chi phí trả lãi tiền gửi cho khách hàng;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán chi phí trả lãi tiền gửi;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán chi phí trả lãi tiền gửi đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

- 5.1. Nguyên tắc kế toán
- 5.2. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán
- 5.3. Kế toán chi phí trả lãi tiền gửi và tiền gửi tiết kiệm không kỳ hạn
 - 5.3.1. Phương pháp tính lãi
 - 5.3.2. Phương pháp kế toán
- 5.4. Kế toán chi phí trả lãi tiền gửi và tiền gửi tiết kiệm có kỳ hạn
 - 5.4.1. Phương pháp thực chi
 - 5.4.2. Phương pháp phân bổ
 - 5.4.3. Phương pháp dự chi

Bài 6: Kế toán cho vay từng lần

Thời gian: 8 giờ

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm nghiệp vụ cho vay từng lần và các nguyên tắc kế toán liên quan; tính đúng lãi tiền vay của khách hàng;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán cho vay từng lần;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập và tập hợp được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán cho vay từng lần đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

- 6.1. Quy trình kế toán cho vay từng lần
- 6.2. Nguyên tắc kế toán
- 6.3. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán
- 6.4. Kế toán cho vay từng lần
 - 6.4.1. Kế toán cho vay
 - 6.4.2. Kế toán thu nợ vay

Bài 7: Kế toán cho vay theo hạn mức **Thời gian: 4 giờ**

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm nghiệp vụ cho vay hạn mức tín dụng và các nguyên tắc kế toán liên quan;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán cho vay hạn mức;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập và tập hợp được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán cho vay hạn mức đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

- 7.1. Quy trình kế toán cho vay theo hạn mức
- 7.2. Nguyên tắc kế toán
- 7.3. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán
- 7.4. Kế toán cho vay theo hạn mức
 - 7.4.1. Kế toán cho vay
 - 7.4.2. Kế toán thu nợ vay

Bài 8: Kế toán xử lý tài sản và lập dự phòng rủi ro cho vay **Thời gian: 4 giờ**

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm nghiệp vụ xử lý tài sản và lập dự phòng rủi ro và các nguyên tắc kế toán liên quan;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán nghiệp vụ;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập và tập hợp được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán xử lý tài sản và lập dự phòng rủi ro đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

- 8.1. Phương pháp lập và sử dụng dự phòng rủi ro cho vay
- 8.2. Kế toán lập dự phòng rủi ro cho vay
- 8.3. Kế toán xử lý tài sản liên quan đến nợ vay có vấn đề
 - 8.3.1. Kế toán xử lý tài sản đảm bảo tiền vay để thu hồi nợ
 - 8.3.2. Kế toán khi ngân hàng có quyền sở hữu tài sản gán nợ của khách hàng

Bài 9: Kế toán dịch vụ thanh toán **Thời gian: 8 giờ**

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm, hình thức kinh doanh dịch vụ thanh toán tại ngân hàng và các nguyên tắc kế toán liên quan;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán nghiệp vụ;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập và tập hợp được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán dịch vụ thanh toán đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

- 9.1. Các thể thức thanh toán không dùng tiền mặt
- 9.2. Phương pháp kế toán dịch vụ thanh toán
 - 9.2.1. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán
 - 9.2.2. Phương pháp kế toán thanh toán bằng ủy nhiệm chi
 - 9.2.3. Phương pháp kế toán thanh toán bằng ủy nhiệm thu

9.2.4. Phương pháp kế toán thanh toán bằng séc

9.2.5. Phương pháp kế toán thanh toán bằng thẻ

Bài 10: Kế toán kinh doanh ngoại tệ

Thời gian: 8 giờ

1. Mục tiêu của bài:

- Trình bày đầy đủ đặc điểm, các sản phẩm chủ yếu trong hoạt động kinh doanh ngoại tệ tại ngân hàng và các nguyên tắc kế toán liên quan;
- Nhắc lại đúng phương pháp hạch toán, quy trình kế toán, ghi sổ kế toán kế toán nghiệp vụ;
- Hạch toán chính xác các nghiệp vụ kinh tế phát sinh cơ bản tại quầy giao dịch;
- Lập và tập hợp được các chứng từ kế toán trong nghiệp vụ kế toán kinh doanh ngoại tệ đúng theo quy định;
- Mở được các sổ chi tiết quản lý, theo dõi hoạt động nghiệp vụ tại ngân hàng.

2. Nội dung của bài:

10.1. Khái quát về hoạt động kinh doanh ngoại tệ

10.1.1. Đặc điểm và phân loại

10.1.2. Các loại tỷ giá áp dụng

10.1.3. Kết quả kinh doanh ngoại tệ

10.2. Nguyên tắc kế toán

10.3. Tài khoản sử dụng và chứng từ kế toán

10.4. Phương pháp kế toán các hình thức kinh doanh ngoại tệ chủ yếu

10.5. Phương pháp kế toán kết quả kinh doanh ngoại tệ

10.4. Phương pháp kế toán đánh giá lại giá trị ngoại tệ kinh doanh

IV. Điều kiện thực hiện mô đun

1. Phòng học chuyên môn hóa, nhà xưởng: Phòng học

2. Trang thiết bị máy móc: Không

3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: Bài giảng kế toán ngân hàng 1

4. Các điều kiện khác: Không

III. Nội dung và phương pháp đánh giá

1. Nội dung: Kiến thức, kỹ năng, năng lực tự chủ và trách nhiệm tại mục II "Mục tiêu mô đun"

2. Phương pháp: Đánh giá kết quả học tập mô đun bằng hình thức thi viết:

- Kiểm tra thường xuyên và kiểm tra định kỳ theo quy định: Đề kiểm tra nội dung đánh giá các kỹ năng, kiến thức đã rèn luyện sau mỗi bài học, số lượng từ 1 đến 5 câu hỏi, bài tập

- Thi kết thúc mô đun với các nội dung cần đánh giá: Thời gian thi 90 phút; Nội dung 3 – 5 câu hỏi, bài tập, tình huống; Được sử dụng tài liệu.

VI. Hướng dẫn thực hiện mô đun

1. Phạm vi áp dụng mô đun: Mô đun Kế toán ngân hàng 1 được áp dụng cho ngành Tài chính Ngân hàng, hệ cao đẳng.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập mô đun:

- Đối với giáo viên, giảng viên: Thường xuyên cập nhật kiến thức, rèn luyện kỹ năng để giảng dạy tốt mô đun, đặc biệt là , học tập kinh nghiệm từ thực tiễn để truyền tải cảm hứng đến sinh viên; lựa chọn phương pháp giảng dạy phù hợp đáp ứng được mục tiêu mô đun.

- Đối với người học: Nghiên cứu kỹ chương trình học phần chi tiết; Tham gia đủ số giờ trên lớp theo quy định; Chuẩn bị và thực hiện đầy đủ các yêu cầu của giảng viên.

3. Những trọng tâm cần chú ý: Giảng viên và sinh viên đảm bảo giảng dạy và học tập theo chương trình.

4. Tài liệu tham khảo:

- Hệ thống các Chuẩn mực kế toán Việt Nam
- Hệ thống pháp luật, văn bản quy định lĩnh vực kế toán ngân hàng do Ngân hàng Nhà nước ban hành
- Giáo trình Kế toán ngân hàng, TS. Nguyễn Thị Loan, NXB Phương Đông, 2012.
- Bài tập và Bài giải Kế toán ngân hàng, TS. Nguyễn Thị Loan, NXB Thống Kê, 2009.

5. Ghi chú và giải thích: Không có

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

Lưu Thanh Nhanh